

[Rigmor Christensen.]

skilsmisse, medens betænkningen går ind for separation. Lovforslaget indeholder tillige bestemmelsen om, at hensyn til børnene eller andre vægtige grunde kan medføre, at der gives separation i stedet for skilsmisse. Under alle omstændigheder er dette et uhyre ømfindtligt problem.

Hensynet til den forurettede taler vel nærmest for, at denne skal kunne afgøre, om den ene eller den anden form for ophevelse af ægteskabet skal finde sted. Gennem en mangeårig rådgivningsperiode har jeg adskillige gange stået over for problemet og i mange tilfælde mødt mennesker, der er sjæleligt dybt rystede over ægtefællens utroskab. Det har både drejet sig om årelange ægteskaber og om yngre ægteskaber med mindreårige børn. Mange har gennemført skilsmisse, også stærkt tilskyndet af familie og bekendte, som jo altid er meget villige til at skubbe til kærren, som ikke går så godt. Men i flere tilfælde har jeg haft anledning til senere at konstatere en fortrydelse hos de pågældende, og det hænger jo sammen med, at mange ikke gør sig klart, hvad det indebærer at blive alene, ikke blot økonomisk, men også i det daglige; svigten af venner og mange, mange andre forhold bør tages i betragtning.

Ganske vist kan man sige, at separation ligesom skilsmisse medfører en retlig og faktisk adskillelse af ægtefællerne; men separation er jo trods alt det mindre og giver parterne mulighed for inden for en periode at kunne genoptage samlivet uden at behøve at indgå nyt ægteskab, som tilfældet er, når der er givet skilsmisse.

Der er mange andre forhold, der må diskuteres og behandles i denne forbindelse, og som jeg ikke skal komme ind på i dag; men på nuværende tidspunkt må jeg jo nok udtrykke som min opfattelse, at jeg nærmest hælder til separation: Jeg vil dog indrømme, at der kan være forhold, som er så grelle, at man må indrømme kvinden ret til skilsmisse, og det var jo muligt, at man måske kunne supplere paragraffen, hvis det bliver separation, med en indrømmelse i visse tilfælde.

Jeg er i øvrigt meget glad for, at lovforslaget, som det også er blevet nævnt, åbner mulighed for, at et familierådgivningsinsti-

tut skal kunne overtage mæglingen, idet det også er min erfaring, at man ved mange og forstående samtaler med begge ægtefæller er i stand til at klargøre de problemer, som de ikke selv kan løse.

For så vidt angår bestemmelsen om, hvem af ægtefællerne der skal have forældremyndigheden, er jeg glad for, at denne afgørelse nu kan træffes omgående, inden separations- eller skilsmissesag er rejst, hvorved der i større omfang bliver mulighed for at forhindre, at en ægtefælle rejser til udlandet med børnene, forinden afgørelse om forældremyndigheden er truffet — tilfælde, som har været voksende i antal i de senere år.

Samkvemsretten kan efter lovforslaget nu også omfatte en fader, hvor forældrene ikke har været gift. Dette er rimeligt, men må naturligt forudsætte en vis tilknytning fra faderen til barnet, og at der mellem forældrene har hersket et ægteskabsliggende forhold af en vis varighed.

Samkvemsretten finder jeg i øvrigt også er et meget ømtåligt problem. Uanset om ægteskabet ophører af den ene eller den anden årsag, vil der som hovedregel hos den part, der ikke har forældremyndigheden, være både et moralsk ansvar og en ømheds- og omsorgstræng til at følge barnet. Desværre er det ikke altid tilfældet, at den part, der har forældremyndigheden, er i stand til at forstå dette. Bitterhed over ægteskabets forlis og en vis, vel også mange gange forståelig hævnørrighed over for den anden part medfører ofte, at barnet påvirkes imod samkvemsretten, hvad der kan være til ubodelig skade. Da det under alle omstændigheder må være barnets tarv, der skal iagttages, vil jeg finde, at det er uhyre nødvendigt, at man sonderer i hvert enkelt tilfælde og i særdeleshed i tilfælde, hvor den ene part, den part, der har forældremyndigheden, modsætter sig samkvemsretten.

Jeg vil lige i forbindelse med ægteskabsloven nævne, at jeg går ind for, at man opretholder bestemmelsen om skilsmisse, når ægtefællen er idømt straf af fængsel i 2 år, idet jeg synes, det er en ret alvorlig forseelse, man skal have begået, hvis straffen er fængsel i 2 år, og ligeså de andre ting, der bliver nævnt i paragraffen, sikkerhedsforvaring bl. a. Retten til skils-